

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)

**III Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2021 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від 22 квітня 2021 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2021 р.). – Мукачево: МДУ, 2021. – 233 с.

Відповідальний за випуск: Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.

Технічний редактор: Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.

У збірнику тез за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2021
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2021

Пугачевська К.Й., Ремета М.М. Іноземні інвестиції – важлива форма стимулювання розвитку економіки	174
П'ятка Н.С. Теоретико-методичні основи оцінювання ефективності екологічного інвестування	176
Феєр О.В., Брецько Д.Ю. Механізми залучення інвестицій в економіку України	178
Юшин С.О. Гармонійна комбінаторика інвестиційно-інноваційної моделі як фактор-активатор сталого розвитку економічної діяльності	181

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

Bondar T.I. Education quality management at heis in Ukraine during COVID-19	185
Наранко Vitaliia Formation of professional competencies of foreign language teachers with the use of modern digital technologies	187
Telychko Nataliia Structural features of the web-quest as a means of training future economists of professionally oriented english monologue speech	189
Кобаль В.І., Вовчок М.В. Шляхи вдосконалення управління закладом освіти у контексті гендерної політики	191
Кобаль В.І., Опріш Б.М. Управління розвитком психолого - педагогічної компетентності класного керівника	193
Кучінка Т.В. Управління освітньою діяльністю як вид соціального управління	195
Марценюк М.О. Окремі аспекти сучасного інформаційного суспільства	197
Мельниченко О.А. Механізми державного управління розвитком вищої освіти	200
Переста Х.В. Застосування інформаційно-цифрових технологій в управлінні закладом освіти	202
Товканець Г.В. Особливості транскордонної вищої освіти в умовах соціальних змін	205
Товканець О.С. Організаційні умови підготовки менеджерів освіти	207
Фізеші О.Й. «Управління навчальною та виховною діяльністю в закладах освіти» як навчальна дисципліна в контексті підготовки майбутніх керівників закладів освіти	210
Черепаня М.Т., Кашула А.А. Організація та управління діяльністю інтернатних закладів в Україні в контексті деінституалізаційних процесів	212

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Кирилюк В.В. Проблеми молодих вчених України в сучасних умовах	215
Мусійовська О.Б., Михаленич Х.Р. Креативна економіка як нова модель економічного розвитку	217
Рубіш М.А. Освіта в новостворених територіальних громадах: виклики та перспективи	219
Товт Т.Й. Взаємозв'язок державного управління і трансформаційних змін національної економіки	220
Товт Т.Й., Пірчак О.І. Механізми реалізації державної політики розвитку освіти України в умовах діджиталізації	223
Феєр О.В. Реформування вітчизняної системи державного управління	226
Феєр О.В., Kestutis Liekis New Public Management: досвід Великої Британії	228

Список використаних джерел:

1. Креативна економіка. URL: <http://ucss.org.ua/kreatyvni-industrii/ekonomika-kultury/kreatyvna-ekonomika/> (дата звернення 16.03.2021)
2. Креативна економіка: що це таке та чому саме вона може врятувати Україну. URL: https://economy.24tv.ua/kreativna_ekonomika_shho_tse_take_ta_chomu_same_vona_mozhe_vr_yatuvati_ukrayinu_n1024780 (дата звернення 16.03.2021)
3. Креативна економіка. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D1%80%D0%B5%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0#cite_note-5 (дата звернення 16.03.2021)
4. В Україні створюють центри креативної економіки. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/03/17/672046/> (дата звернення 26.03.2021)

УДК 352.075

М.А. РУБИШ

кандидат економічних наук,
начальник відділу освіти, молоді та спорту, культури, туризму
Великолучківської сільської ради
Мукачівського району Закарпатської області,
ст. викладач кафедри готельно-ресторанної та музейної справи,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

**ОСВІТА В НОВОСТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Процес децентралізації в Україні розпочався у 2014 році шляхом добровільного об'єднання громад з метою формування ефективного місцевого самоврядування, створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, надання якісних та доступних послуг. Процес децентралізації влади на місцях базувався на Законах України «Про співробітництво територіальних громад» від 17.06.2014 року, «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 та відповідних змінах до Бюджетного та Податкового Кодексів, які слугували створенню спроможних інститутів місцевого самоврядування. 16.04.2020 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад» яким було затверджено територіальні громади з визначеними їх адміністративними центрами. За період 2014-2020 роки добровільно було утворено 1070 об'єднаних територіальних громад, всього станом на 2021 рік на території України створено 1470 спроможних територіальних громад у яких 2020 році проведені місцеві вибори на новій територіальній основі. В Закарпатській області станом на 2021 рік здійснюють свою діяльність усього 64 громади з яких 11 міських, 18 селищних та 35 сільських.

Децентралізація освіти є одним із найскладніших завдань децентралізації для новостворених територіальних громад, яка передбачає створення відділів управління освітою, функції яких до 2020 року виконували райони управління освітою, до цього часу на сільські ради у сфері освіти покладалися лише завдання з організації підвозу учнів та педагогів, які цього потребували.

Органи місцевого самоврядування територіальних громад у сфері освіти на сьогодні є автономними, мають не тільки усі повноваження та переваги в системі

прийняття управлінських рішень, але і складні виклики та відповідальність за створення ефективної системи управління освітою в межах своєї громади.

Першим і основним завданням місцевих органів управління освітою є розумне, зважене формування мережі закладів освіти у громаді, оскільки оптимізація шкільної і дошкільної мережі закладів освіти дасть можливість підвищити її якість з відповідним для цього матеріально-технічним, фінансовим, транспортним, інформаційним та кадровим забезпеченням.

Забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти у державних і комунальних загальноосвітніх навчальних закладах - це повноваження органів місцевого самоврядування, передбачене Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», але забезпечення в межах наданих повноважень є делегованими державою шляхом надання освітньої субвенції з державного місцевого бюджету і виключно на оплату праці педагогічним працівникам інші витрати на утримання і забезпечення закладів освіти лягають на органи місцевого самоврядування кожної територіальної громади. Розподіл освітньої субвенції між місцевими бюджетами здійснюється на основі таких показників як особливість території (кількість населення) та кількість учнів, на основі цих показників державою визначається розрахункова наповнюваність класів у визначеному закладі освіти. У випадку коли розрахункова наповнюваність класів є вищою за фактичну наповнюваність виникає недостатність обсягу освітньої субвенції і тоді місцеві органи управління територіальними громадами вимушені замість того, щоб інвестувати кошти у розвиток громади здійснювати оплату праці педагогічним працівникам за рахунок коштів місцевого бюджету. Отже на утримання малокомплектних шкіл витрачаються значні обсяги бюджетних коштів, тому не дивлячись на болючість і тривалість процесу оптимізації мережі закладів освіти в громаді він залишається одним з головних шляхів вирішення проблеми дефіциту коштів в освіті. Тому кожна територіальна громада повинна бути зацікавленою в оптимізації мережі закладів освіти, основною метою якої є забезпечення ефективного їх функціонування та надання якісних освітніх послуг жителям своєї громади.

УДК 351:330.341(477)(043.2)

Т.Й. ТОВТ

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ І ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Чинна система державного управління України, сформована за роки незалежності, не зважаючи на постійні спроби її реформування, не відповідає задекларованому стратегічному курсу нашої держави до демократичних перетворень та європейським стандартам належного врядування. До цих пір вона залишається неефективною, схильною до корупції, внутрішньо суперечливою, надмірно централізованою, закритою від суспільства, бюрократичною та відірваною від потреб людини й громадянина. Як наслідок, система державного управління не є рушійною силою соціально-економічних реформ, а залишається однією з перешкод до швидких позитивних змін у суспільстві й державі.

Основними причинами низької якості системи державного управління в Україні, що проявляються в постійних помилках та прорахунках, відсутності стратегічних рішень є ігнорування новітніх глобальних та локальних трендів, а особливо технологічних,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>